

Papoušci nestor kea v liberecké zoo mají nový pavilon. Vznikl z toalet

29.5.2023 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

„Někdo by možná čekal, že se v zahradě po převzetí Libereckým kraje změni vše k lepšímu z měsíce na měsíc.

Zahrada je ale velký a složitý organismus a je třeba postupovat tak, abychom investovali peníze co nejefektivněji. Proto postupujeme krok za krokem, kdy teď máme hotový menší pavilon pro papoušky, na sezónu nové občerstvení ve spodní části zahrady, ale připravujeme také nový pavilon žiraf a hlavně architektonickou soutěž na Údolí ohrožené divočiny, tedy na rozvojovou plochu nad silnicí. Věřím, že nový pavilon papoušků Nestor Kea návštěvníci přivítají a ocení,” uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Liberecká zoo chová nestory kea již od roku 2008 a patří k jedné z mála světových zoologických zahrad, kde se daří tyto novozélandské papoušky dlouhodobě úspěšně odchovávat. I z tohoto důvodu se jim rozhodla postavit samostatný pavilon, díky kterému získali nestoři kea lepší a důstojnější chovatelské podmínky. Právě dokončený pavilon se nachází na návštěvnické trase přímo před budovou ZooExpo a vzniknul přeměnou staršího nevyužitého dřevěného domku, který dříve sloužil jako letní toalety pro návštěvníky zoo. Součástí pavilonu jsou dvě prostorné venkovní voliéry, vnitřní expozice i chovatelské zázemí pro ošetřovatele a zoology. Od nových prostor si zahrada zároveň slibuje i lepší prezentaci a propagaci tohoto velice zajímavého a v přírodě ohroženého druhu svým návštěvníkům.

„O nestorech kea se říká, že jsou to nejinteligentnější papoušci světa. I u nás v zahradě si stále s něčím hrají. V původní voliéře nám rozebírali stěny, vytahovali dráty ze zdi nebo se naučili otevírat řetězovou zábranu u dveří. Při stavbě nového pavilonu jsme proto museli být velice opatrní a důkladně řešit každý centimetr. Zatím se zdá, že se nám podařilo vše zabezpečit na výbornou. Do nových expozic umístíme i několik enrichmentových prvků a hlavolamů s relativně složitými postupy, které mají papoušky na nějaký čas zabavit a zaměstnat,” řekl zoolog Jan Hanel.

Zoo Liberec aktuálně chová dva páry tohoto olivově zeleného papouška a od roku 2008 přivítala na světě již 9 mláďat. Oba páry i s mláďaty až doposud obývaly voliéry v pavilonu tropů, které byly původně určené pro zoborožce. V případě úspěšných odchovů pak zoologové často řešili situace, kdy nebylo kam již odstavená mláďata přemístit a ptáčata tak musela být okamžitě přemístěna do jiných zoologických zahrad. „Jedná se o druh zapojený do Evropského chovného programu ESB (European StudBook), takže přesuny mláďat řešíme s mezinárodním koordinátorem chovu. Naši odchovaní jedinci už putovali například do Zoo Jasztrebeni v Maďarsku, do Stockholmu nebo Wroclawi,” doplňuje Hanel. Díky novému pavilonu bude možné budoucí mláďata odstavit do jedné ze dvou k tomu určených expozic.

„Jsem velice vděčný, že díky nové spolupráci města Liberec a našeho nového zřizovatele Libereckého kraje se nám po dlouhých letech opět dostávají finance na investice a tolik potřebný rozvoj. Stavba nového pavilonu pro nestory kea není jediným realizovaným projektem tohoto roku. V průběhu jara jsme návštěvníkům představili i novou expozici unikátních tropických žab, znovu zpřístupnili zrekonstruovaný pavilon opic a brzy pro ně otevřeme i nové bistro. V příštím roce pak plánujeme mimo jiné zahájit kompletní přestavbu pavilonu žiraf i venkovního výběhu, který se zvětší téměř na dvojnásobek jeho současné velikosti,” dodal ředitel zoo David Nejedlo.

Nestor kea

Nestor kea žije ve volné přírodě jen na jediném místě, a to na Jižním ostrově na Novém Zélandu. Obývá horské oblasti s nadmořskou výškou od 600 do 2000 metrů, zimu pak přečkává v oblastech pod hranicí lesa, kde se může skrývat.

Své pojmenování získal dle charakteristického volání „kee-aaa“. Hlavu mají papoušci hnědozeleně zbarvenou, tělo má bronzově zelenou barvu. Letky na křídlech jsou modré a pírka na vnitřní straně křídel přecházejí z oranžovočervené barvy, která se vyskytuje také na spodní části zad, do odstínů pískově žluté barvy. Každé pírko je černě lemováno. Samice bývají zpravidla drobnější než samci a mají také kratší a méně zakřivený zobák.

Většinu času tráví nestoři ve skupinách kolem 30 až 40 jedinců. V těchto skupinách existuje přísná a dosti složitá hierarchie nadřazenosti a podřazenosti.

V lidské péči bylo také mnohokrát dokázáno, že jsou schopni naučit se i složité úkony. Tím, že se v přírodě potýkají s nepříznivými podmínkami, jsou často nuceni při hledání potravy prozkoumávat nová prostředí. Za potravou putují v celých skupinách a zdržují se na místech, kde si ji mohou nejsnáze opatřit. Lze je tedy nalézt například na okrajových částech měst, na parkovištích, tábořištích nebo na různých skládkách odpadu. Jsou však známé i případy, kdy si skupina nestorů při prozkoumávání nových míst troufla mnohem více a zničila například příslušenství automobilů nebo některých rekreačních chat v lyžařských oblastech. Živí se převážně semeny, kořínky a bobulemi. Nepohrdnou ani hmyzem a mršinami, ze kterých odtrhávají maso svými dlouhými a ostrými zobáky.

Hnízdí ve skalních puklinách, pod kmeny stromů nebo v dírách v zemi. Tvoří páry na celý život. Samička zde snáší tři až čtyři vejce, inkubace trvá okolo 24 dní. Po vylíhnutí mláďat se o jejich výživu starají oba rodiče až do jejich opeření, což bývá zhruba ve 13. týdnu života. Dospělými se stávají ve třech letech. V lidské péči se nestor kea dožívá v průměru 14 až 15 let.

Až do roku 1986 byli nestoři v hojných počtech odstřelováni novozélandskými farmáři, kteří se tak bránili napadání svých ovčích stád. Počty papoušků ve volné přírodě tak poklesly pod 10 tisíc kusů.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/papousci-nestor-kea-v-liberecke-zoo-maji-novy-pavilon-vznikl-z-toalet-n1144891.htm>